

РЕШЕНИЕ

№ 203

гр. Варна, 28.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ ТО, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мила Й. Колева

Членове: Тони Кръстев
Десислава Г. Жекова

при участието на секретаря Нели П. Катрикова Добрева
като разгледа докладваното от Тони Кръстев Въззивно гражданско дело № 20243100500121 по описа за 2024 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от П. Д. Л. против Решение № 3420/24.10.2023 г., постановено по гр.д. № 9431/2022 г. по описа на Районен съд – Варна, с което е отхвърлен предявения от П. Д. Л. срещу „Застрахователна компания Лев Инс“ АД иск с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 100 лева, частичен иск от сума в заявен общ размер на 2286,58 лв. представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди на лек автомобил „Рено Меган“ с рег., по вина на водача на лек автомобил „Фолксваген Туарег“ с рег., застрахован при ответника по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва, като неоснователен.

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението поради нарушение на материалния закон. Счита, че съдът неправилно е приел, че вина за процесното ПТП има единствено водачът на лек автомобил „Рено Меган“, който е нарушил разпоредбата на чл. 23, ал.1 от ЗДвП, като се бил поставил в положение да не може да предотврати удара с движещия се пред него автомобил, който по каквато и да било причина е намалил рязко скоростта си. Намира, че от всички доказателства по делото безспорно се е установило, че причина за настъпване на ПТП е рязкото безпричинно спиране на лек автомобил марка „Фолксваген Туарег“, поради което искът се явява основателен. Дори да се приеме съпричиняване и наличие на виновно поведение и на заднодвижещия се автомобил, искът следвало да се уважи при условията на съпричиняване, а не да се отхвърли, тъй като водачът на предния автомобил безспорно е нарушил изискванията на чл. 24, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК въззиваемата страна „ЗК Лев инс“ АД не е подала отговор на въззивната жалба.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството е образувано по предявен от П. Д. Л. срещу „ЗК Лев инс“ АД иск с

правно основание чл. 432, ал.1 КЗ, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 100 лева, частичен иск от сума в заявен общ размер 2286,58 лв. представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди на лек автомобил „Рено Меган“ с рег., настъпили вследствие на ПТП реализирано на 23.05.2022 г. в гр. Варна, причинено по вина на водача на лек автомобил „Фолксваген Туарег“ с рег., застрахован при ответника по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ със срок на действие 14.04.2022г. - 13.03.2023г., вкл. следните увреждания – предна броня; преден капак; държач предна емблема; ляв фар; десен фар; основа преден регистрационен номер и емблема преден капак, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 19.07.2022г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът твърди, че е собственик е на л.а. „Рено Меган“ с рег. На 23.05.2022г. в гр. Варна настъпило ПТП с участието на автомобила на ищеца и на л.а. „Фолксваген Туарег“ с рег. За настъпилото ПТП бил съставен двустранен констативен протокол, в който водачът на л.а. „Фолксваген Туарег“ бил посочен като виновен за произшествието. Ответникът, като застраховател на виновния водач, бил уведомен от ищеца за настъпилото събитие и изготвил опис на увредените детайли. Застрахователят отказал изплащане на обезщетение за вредите. Според ищеца сумата необходима за възстановяване на щетите е в размер на 2286,58 лв., от която претендира като частичен иск сумата от 100 лева, както и сторените по делото разноски.

Ответникът е подал отговор на исковата молба, в който оспорва предявения иск по основание и размер. Признава наличието на валидно застрахователно правоотношение между него и сочения като причинител на вредата по сключен застрахователен договор „Гражданска отговорност“ за процесния автомобил. Оспорва наведените в исковата молба фактически твърдения досежно механизма на настъпване на произшествието. Оспорва и твърдяната причинно-следствена връзка между описания механизъм и всички твърдяни за настъпили вреди по МПС. Оспорва стойността на причинените вреди по автомобила. Възражава срещу пълния размер на претенцията с твърдения, че същият е прекомерно завишен и несъответстващ на средните пазарни цени за такова МПС. Твърди, че виновен за настъпването на ПТП е водачът на „Рено Меган“ с рег., поради неспазване на необходимата дистанция при движение. Поддържа, че същият е нарушил чл. 20 и чл. 23, ал. 1 ЗДВП. При условие на евентуалност прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от двамата водачи. Моли за отхвърляне на иска и присъждане на разноските по делото.

Съдът, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок от надлежно легитимирана страна при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на правилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал.1, изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания, като служебно се произнася в хипотезите на нарушение на императивна правна норма.

Между страните по делото не е налице спор, че е налице валидно застрахователно правоотношение по отношение на л.а. „Фолксваген Туарег“ с рег. към датата на настъпване на процесното ПТП – 23.05.2022 г. като отговорността на водача М. С. К. е покрита от задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със застраховател „ЗК Лев инс“ АД. Не е спорна и активната легитимация на ищцата в качеството ѝ на собственик на лек автомобил „Рено Меган“ с ДК

Настъпването на процесното ПТП е установено от представения двустранен констативен протокол за пътнотранспортно произшествие от 23.05.2022 г., който не е оспорен от страните, както и от събраните в производството пред ВРС гласни

доказателствени средства – свидетелски показания.

Уведомяването на ответното дружество за настъпило застрахователно събитие се установява от представения Опис - заключение по щета от 23.05.2023 г.

Вида и характера на настъпилите увреждания по лекия автомобил на ищцата – „Рено Меган“ са установени с Опис - заключение по щета, снимков материал и заключения по назначените съдебни автотехнически експертизи.

Спорен във въззивното производство е въпросът за вината на водача на л.а. „Фолксваген Туарег“ с рег. за настъпване на произшествието, респ. извода на първоинстанционния съд, че произшествието е настъпило единствено по вина на водача на „Рено Меган“ с рег., поради неспазване на необходимата дистанция при движение.

Заключенията на вещите лица са оспорени от страните – първото от ответника, а второто от ищеца в частите относно причините за настъпване на произшествието, както и определените стойности на необходимия ремонт за възстановяване на щетите по автомобила на ищцата. Първоинстанционният съд не е формирал мотиви по отношение на стойността на необходимия ремонт, поради което въззивният съд приема, че спорът по този въпрос е пренесен и пред настоящата инстанция.

Не е спорен установеният по делото механизъм на настъпване на процесното ПТП, а именно пряк контакт между две превозни средства, движещи се в една посока, като предното спира внезапно и е застигнато и ударено от движещото се зад него второ превозно средство. Не е спорно, че процесните превозни средства са били в покой пред кръстовище, като са изчаквали зелен сигнал на светофара, за да преминат. След подаване на зеления сигнал и двете превозни средства са навлезли в кръстовището и след изминаване на разстояние до около средата на кръстовището лек автомобил „Фолксваген Туарег“ предприема спиране, при което задно разположения и също потеглил от стоп автомобил „Рено Меган“ удря с предната си част задната част на л.а. „Фолксваген“.

Според първото заключение на САТЕ, опасната зона на спиране на лекия автомобил „Рено Меган“ при движение с 15 км/ч е 5.69 м., съответно, водачът не е имал техническа възможност да реагира и спре при внезапно спиране на движещия се пред него лек автомобил „Фолксваген“ и движение на разстояние по-малко от 4.59 м. От своя страна, водачът на лек автомобил „Фолксваген“ е имал възможност да не предприема внезапно спиране в кръстовището.

Вещите лица по допуснатата повторна САТЕ са приели, че опасната зона за спиране на лекия автомобил „Рено Меган“ е около 7 метра, при което при дистанция от 1,00 метра между двата автомобила водачът на автомобила „Рено“ не е имал техническа възможност да предотврати сблъсъка чрез спиране, респ. че причината за настъпването на произшествието е малката дистанция между автомобилите в момента на възникване на опасността от спирация аварийно водач на л.а. „Фолксваген“.

От показанията на разпитания като свидетел водач на „Фолксваген Туарег“ М. С. К. се установява, че при настъпване на произшествието детето ѝ е пътувало на задната седалка в автомобила. Автомобилът бил спрял на кръстовище и изчаквал на червен светофар. След като потеглила на зелен сигнал на светофара детето внезапно изпицало и свидетелката „набила“ спирачка Това внезапно спиране станало някъде в средата на кръстовището или малко по в началото и последвал удар отзад от лекия автомобил „Рено Меган“.

Другият разпитан по делото свидетел А.Ж.Б. – водач на лекия автомобил „Рено Меган“ – излага, че след потеглянето и непосредствено преди удара дистанцията между неговия автомобил и Фолксвагена била около един метър.

Установените от приетите по делото заключения на вещите лица по допуснатите първоначална и повторна САТЕ материални щети по лек автомобил „Рено Меган“ са следните: предна броня, ляв фар, преден капак, емблема, десен фар. Вещите лица са определили стойността на необходимия ремонт за възстановяване на щетите в различни варианти при съобразяване на средни пазарни цени на услугите от оторизирани за различни марки автомобили сервиси и неоторизирани такива, както и при влягане на резервни части от алтернативни доставчици и части втора употреба. Съдът приема за меродавна средната пазарна стойност, определена при отчитане цени на труда включващи сервиси на марките и

неоторизирани сервизи, при което стойността на ремонта възлиза на 1 635,54 лева. За да приеме този вариант на повторното заключение на вещите лица, съдът отчита установената от правовия ред в страната равнопоставеност и свободна конкуренция между всички икономически субекти. Предвид прякото действие на разпоредбите на чл. 19, ал. 1 и 2 от Конституцията на РБ, според които икономиката на Република България се основава на свободната стопанска инициатива, а законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя, въззивният съд не намира основание за ограничаване на възможността автомобилът да се ремонтира в свободно избран от застрахования автосервиз, в т.ч. такъв, притежаващ система за управление на качеството съгласно изисквания на стандарта ISO 9001, както и официален за съответната марка сервиз. Единственият критерий, от който се ръководи съда, е обезщетението да не надвишава средната пазарна цена на ремонта, определена на базата на всички законно предлагани на пазара сервизни услуги. Също така, обстоятелството, че автомобилът е пуснат в експлоатация преди повече от 10 години, не може да обоснове извод, че в ремонта на същия следва да бъдат вложени части втора употреба и това да бъде критерий за определяне на стойността на ремонта. Такова разбиране не намира опора в закона както и в постоянната практика на ВКС, обективизирана в множество решения, съгласно които при изчисляване размера на застрахователното обезщетение не следва да се прилага корекционен коефициент за овехтяване на вложените при ремонта части.

При така установените по делото факти по основанията на предявения иск съдът намира следното:

Отговорността на застрахователя по прекия иск с правно основание чл. 432 от ГПК е функционално обусловена от отговорността на застрахования по задължителната застраховка „гражданска отговорност“ водач на моторно превозно средство. Отговорността на водача е за непозволено увреждане и фактическият ѝ състав включва действие или бездействие, което е противоправно, извършено е виновно и в резултат от деянието са настъпили вреди.

Съгласно чл. 24, ал. 1 от ЗДвП водачът на пътно превозно средство не трябва да намалява скоростта рязко, освен ако това е необходимо за предотвратяване на пътнотранспортно произшествие. Безспорно се установи, че застрахованият от ответното дружество водач на л.а. „Фолксваген Туарег“ с рег. М. С. К. малко след потегляне на зелен сигнал на светофарната уредба е спряла внезапно в средата на кръстовището. Не са налице твърдения и данни това спиране да е било необходимо за предотвратяване на пътнотранспортно произшествие, което налага извода, че К. е действала противоправно. В резултат от действията ѝ е бил увреден собствения на ищцата лек автомобил „Рено Меган“ с ДК Причинната връзка между действието на водача на „Фолксваген Туарег“ и настъпилите вреди е безспорно установена. Съгласно чл. 45, ал. 2 от ЗЗД вината на делинквента се предполага. Ответникът не е оборил законовата презумпция за виновност на извършителя на деликта. Напротив, вината се установява от показанията на свидетелите и установения от вещите лица механизъм на настъпване на ПТП, а именно при преминаване през регулирано със светофарна уредба кръстовище в населено място като водачът на „Фолксваген Туарег“ е била длъжна и е могла да възприеме намиращите се около нея участници в движението, съответно да предвиди възможността за настъпване на вредоносния резултат при нарушаване на забраната за рязко намаляване на скоростта на управлявания от нея автомобил без правнорелевантна причина.

Следователно, установени са всички елементи от фактическия състав на деликтната отговорност на застрахования при ответното дружество водач. Отговорността на водача обуславя отговорност на застрахователното дружество – ответник по прекия иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ.

И двете страни по делото въвеждат защитни твърдения за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на водача на лек автомобил „Рено Меган“ с ДК По силата на разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, поведението на пострадалия, допринесло за увреждането, е основание да не се възлага отговорност за целия вредоносен резултат на делинквента, а само за част от него.

Съгласно чл. 23, ал. 1 ЗДВП водачът на пътно превозно средство е длъжен да се движи на такова разстояние от движещото се пред него друго превозно средство, че да може да избегне удяне в него, когато то намали скоростта или спре рязко. Установи се, че водачът на лекия автомобил „Рено Меган“ грубо е нарушил това правило като се е движел на разстояние от един метър от л.а. „Фолксваген Туарег“ при опасна зона на спиране на задностоящия автомобил не по-малко от 4,69 метра. Ирелевантни са изложените от въззивника съображения относно начина, по който обичайно се движели автомобилите и възможната дистанция между тях при преминаване през кръстовище непосредствено след подаване на зелен сигнал на светофара. На първо място следва да се отбележи, че съдът не споделя изложените в тази насока емпирични данни и намира за напълно произволни твърденията, че при преминаване през кръстовище автомобилите не могли да спазват необходимата с оглед на правилото на чл. 23, ал. 1 ЗДВП дистанция. Второ, законът не е предвидил изключение от цитираното правило при преминаване през кръстовище. Ето защо, съдът намира, че водачът на лекия автомобил „Рено Меган“ в значителна степен е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат. Приносът на заднодвижещия се автомобил е много по-голям, тъй като в хипотезата на чл. 23, ал. 1 ЗДВП изрично е предвиден и случаят на рязко спиране на движещото се отпред превозно средство. Съдът определя този принос в размер на 80 %, а приносът на водача на „Фолксваген Туарег“ съответно на 20 %.

За уважаване на частичен иск до посочения в него обем достатъчно е съдът да установи, че спорното право е с по-голям размер от предявения за защита. В случая, нанесените на ищцата вреди са в размер на 1 635,54 лева. С оглед приетия размер на съпричиняване отговорността на делинквента, респ. на ответника по прекия иск, е за 20 % от този размер или за сумата 327,10 лева. Следователно предявеният частичен иск за сумата от 100,00 лева е изцяло основателен и ще бъде уважен ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Поради несъвпадане на правните изводи на двете съдебни инстанции обжалваното решение ще бъде отменено изцяло, вкл. в частта за разноските.

При този изход от спора подадената частна въззивна жалба вх. № 96851/22.12.2023 г. от П. Д. Л. срещу Определение № 14742/12.12.2023 г., с което е оставено без уважение искането на жалбоподателя за изменение на постановеното по делото решение в частта за разноските, към настоящият момент се явява недопустима поради липсата на правен интерес.

Това е така, т. к. въпросът за разноските се решава с оглед изхода на делото по правният спор и т. к. предявеният иск бива уважен в пълен размер, то П. Д. Л. не дължи разноски на „ЗК Лев Инс“ АД, в каквато насока е и отмяната на обжалваното решение в частта му за разноските. Ето защо частната жалба следва да се остави без разглеждане, а производството в тази му част следва да се прекрати.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на въззивника следва да бъдат присъдени разноски за заплатена държавна такса за възивно обжалване в размер на 25,00 лева и 480,00 лева адвокатско възнаграждение за производството пред въззивната инстанция, както и 50,00 лева държавна такса, 230 лева депозити за вещо лице и свидетел и 480 лева адвокатско възнаграждение за производството пред първата инстанция, или общо сумата от 1265,00 лева за двете съдебни инстанции.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 3420/24.10.2023 г., постановено по гр.д. № 9431/2022 г. по описа на Районен съд – Варна, като вместо него **постановява**:

ОСЪЖДА „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 67 А, да **заплати** на П. Д. Л., ЕГН *****, адрес:, сумата от **100 (сто) лева**, частичен иск от сума в заявен общ размер на 2 286,58 лв., представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди на

лек автомобил „Рено Меган" с рег., настъпили вследствие на ПТП реализирано на 23.05.2022 г. в гр. Варна, причинено по вина на водача на лек автомобил „Фолксваген Туарег" с рег., застрахован при ответника по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, със срок на действие 14.04.2022 г. - 13.03.2023 г., вкл. следните увреждания – предна броня; преден капак; държач предна емблема; ляв фар; десен фар; основа преден регистрационен номер и емблема преден капак, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 19.07.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, на основание чл. 432, ал.1 КЗ.

ОСЪЖДА „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Симеоновско шосе" № 67 А, **да заплати** на П. Д. Л., ЕГН *****, адрес:, сумата от **1265,00 лева**, представляваща сторени от разноси в производството пред първата и въззивната инстанции, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ частна въззивна жалба вх. № 96851/22.12.2023 г. от П. Д. Л. срещу Определение № 14742/12.12.2023 г., постановено по гр.д. № 9431/2022 г. по описа на Районен съд – Варна, с което е оставено без уважение искането на жалбоподателя за изменение на постановеното по делото решение в частта за разносите и **ПРЕКРАТЯВА** производството по в. гр. д. № 121/2024 г. по описа на Окръжен съд – Варна в тази му част.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационно обжалване (чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____